

KULTURPOLITISK DOKUMENT

1 *Sist revidert på møte i Velferdstinget 04.03.2020.*

2 **STUDENTKULTUR ER VELFERD**

3 Studentkulturen er en essensiell del av studentlivet. Å engasjere seg i studentforeninger
4 og andre studentspesifikke kulturelle aktiviteter er unike tilbud og opplevelser man kun
5 får i denne livsfasen. Det skal være enkelt, tilgjengelig og billig å både delta i og opprette
6 kulturtilbud for studenter under Studentsamskipnaden SiO. For Velferdstinget omfatter
7 studentkulturen primært, men langt fra utelukkende, foreningslivet ved lærestedene og
8 under SiO.

9 Studentlivet har flere dimensjoner enn kun den faglige. En sterk studentkultur med gode
10 vilkår for frivillig aktivitet og studentdrevne initiativer av varierende slag er av stor verdi
11 for studentene, og i forlengelse av det for lærestedene, samskipnaden og samfunnet for
12 øvrig. Studentkulturen og -frivilligheten skaper viktige sosiale og kulturelle arenaer. De
13 kulturelle arenaene bidrar til å gjøre studiestedet og -byen attraktiv. De sosiale arenaene
14 er sentrale for å gi studenter vennskap og nettverk i og utenfor eget fagmiljø.

15 Å engasjere seg i studentinitiativer som studentforeninger gir lærdom utover det et
16 studium kan gi. Mulighetene for faglig, profesjonell og personlig utvikling er enorme, og
17 det er viktig at utbyttet studenter kan få av engasjementet er synlig.

18 Studentkulturen og -frivilligheten er også et godt verktøy for å fremme trivsel og mestring,
19 og er i så måte et viktig verktøy i arbeidet med å fremme god studenthelse. SHoT-
20 undersøkelsene har synliggjort utbredt ensomhet og utfordringer knyttet til psykisk helse
21 i studentmassen. Dette er en utfordring som må besvares med flere tiltak, og en styrking
22 av studentkulturen og -frivilligheten er ett av disse.

23 **STUDENTENE**

24 Studentmassen kan deles i fire grupper basert på i hvilken grad de involverer seg i
25 studentkulturen. Disse gruppene er ment som et hjelpemiddel for å beskrive
26 studentgrupper, og er i så måte en forenkling av virkeligheten. Det vil for eksempel være
27 studenter som befinner seg i både gruppe 1, 2 og 3 samtidig.

28 **Gruppe 1 - internforeningen**

29 Studentene i denne gruppen er aktive i organisert aktivitet som retter seg utelukkende
30 mot foreningens aktive medlemmer.

31 **Gruppe 2 - arrangementsforeningen**

32 Studentene i denne gruppen er aktive i foreninger som har som en stor del av sitt virke å
33 lage arrangementer som er åpne for studentmassen utover de som er aktive i foreningen.

34 **Gruppe 3 - studentkulturkonsumentene**

35 Studentene i denne gruppen er brukere av arrangementene som gruppe 2 lager.

36 **Gruppe 4 - utenforstående**

37 Studentene i denne gruppen deltar ikke i organisert aktivitet i regi av foreninger, og heller
38 ikke på foreningsarrangementer.

39 Det må være et mål at ingen studenter skal finne seg i gruppe 4 ufrivillig. For å oppnå
40 dette, må både vertskommunene, studiestedene og samskipnaden samarbeide med
41 studentkulturen og -frivilligheten om informasjonsarbeid og tilgjengeliggjøring. Det må
42 også sørges for at studentene har tilgang på det øvrige kulturtilbudet i området, ikke kun
43 det de organiserer selv.

44 STUDENTBYENE OG DET OFFENTLIGE

45 Takket være statlige, kommunale og private kulturaktører har Oslo og Akershus et rikt og
46 mangfoldig kulturtilbud. Det gode kulturtilbudet er et av Oslos fremste fortrinn i kampen
47 for å være Norges beste studieby. Dessverre har studenter som gruppe dårligere
48 kjøpekraft enn resten av befolkningen, og tiltak som tilgjengeliggjør kulturtilbudene er
49 nødvendig. Som hovedregel skal kulturtilbud ha studentrabatt ved fremvisning av gyldig
50 semesterbevis. For at kulturtilbudet skal være tilgjengelig for studenter må det ikke bare
51 være økonomisk tilgjengelig, det må også være kjent blant studenter at tilbudet eksisterer
52 til en studentvennlig pris.

53 Studentkultur og -frivillighet inngår i den generelle kulturen og frivilligheten. Dermed har
54 det offentlige like mye ansvar for å støtte studentkulturen og -frivilligheten som for den
55 generelle kulturen og frivilligheten. Kommunene bør være seg bevisst hvilke fordeler
56 studentkultur skaper.

57 Det offentlige kan bidra til å skape et bedre studentkulturliv i Oslo og Akershus, både
58 gjennom fasiliteter, økonomisk støtte og tettere samarbeid mellom det offentlige
59 kulturlivet og studentforeningene. Det må også sørges for at det finnes gratis eller billige
60 flater i bybildet som studentforeninger kan reklamere på.

61 Kommuner som er vertskap for høyere utdanningsinstitusjoner har et særskilt ansvar for
62 å støtte opp under studentkulturen slik at studentene kan bidra til det kulturelle livet i
63 byen.

64 Det er essensielt at offentlige instanser erkjenner at frivillig drift er fundamentalt
65 forskjellig fra kommersiell drift. Det er nødvendig å ta hensyn til disse forskjellene når
66 man utformer lover og forskrifter, både på nasjonalt og lokalt nivå.

67 **Oslo**

68 Velferdstinget erkjenner at Oslo sitt byliv ikke er avhengig av studenter på samme måte
69 som Trondheim eller Bergen. Samtidig finnes det et mangfold og omfang av
70 studentaktivitet i byen som få andre byer kan måle seg med. Oslo har også flere
71 læresteder enn samtlige andre byer i Norge.

72 Fordi studentmassen er spredt ut gjennom hele byen, er det krevende å danne en felles
73 studentidentitet i Oslo. For å kunne bygge en slik felles identitet er det blant annet
74 nødvendig å løfte frem studentaktiviteten som finnes i byen.

75 Velferdstinget mener det må utarbeides en helhetlig plan for lokaler og finansiering av
76 studentkulturen og foreningslivet i Oslo.

77 **Lillestrøm**

78 Lillestrøm er en betydelig mindre by enn Oslo, og har som følge av dette en forholdsvis
79 liten studentmasse. Uavhengig av dette skal studentene i Lillestrøm-området ha like gode
80 muligheter til å bedrive studentkultur og -frivillighet som studenter i Oslo. En tydelig
81 tilstedeværelse av studenter vil gagne både byen og studentene, og må derfor
82 tilrettelegges for.

83 Velferdstinget mener derfor at:

- 84 • Vertskommunene for høyere utdanningsinstitusjoner er ansvarlige for å legge til
85 rette for aktører innen studentkultur og -frivillighet på lik linje som for øvrige
86 aktører innenfor kulturlivet og frivilligheten.
- 87 • Det skal tas hensyn til ulikhetene mellom frivillig og kommersiell drift når det
88 utformes lover og forskrifter som kan påvirke driften av studentinitiativ.
- 89 • Studentaktører må kunne dra nytte av støtteordninger for kultur og frivillighet på
90 lik linje med andre.
- 91 • Det offentlige kulturlivet må åpne for tettere samarbeid med studentforeningene.
- 92 • Det offentlige kulturlivet skal som en hovedregel tilby rabatt ved fremvisning av
93 gyldig semesterbevis og tilbudet må være kjent blant studentene.

94 **STUDIESTEDENE**

95 En sterk studentkultur og -frivillighet gagnar institusjonene ved å gi studentene mulighet
96 til utfoldelse og utvikling ved siden av det det rent faglige. Ved å bygge gode fellesskap
97 bidrar man til å gjøre studiestedene mer attraktive. Deltakelse i studentkultur og -
98 frivillighet bidrar også til dannelse.

99 Studiestedene har et ansvar for å tilrettelegge for studentkultur og -frivillighet for egen
100 studentmasse. Dette kan blant annet innebære gratis tilgang til lokaler i tidsrom der de
101 likevel ikke er i bruk, for eksempel gjennom utlån eller fristasjon. Det er viktig at
102 studentkulturen og -frivilligheten blir hørt og ivaretatt.

103 Studentfrivillighet kan ta mye tid og krefter dersom man sitter i et ledende verv. Det bør
104 derfor legges til rette for at studenter i slike verv kan få permisjon fra studiene, samtidig
105 som de regnes som studenter og har anledning til å betale semesteravgift. Hvilke verv
106 dette angår skal avklares i dialog med institusjonens studentdemokrati. Der erfaringer
107 fra verv kan knyttes sterkt til studieretninger, for eksempel administrasjon og ledelse, bør
108 det innføres ordninger der frivillige kan få studiepoeng for arbeidet.

109 Velferdstinget mener derfor at:

- 110 • Den enkelte utdanningsinstitusjon har et særskilt ansvar for å tilrettelegge for og
111 ivareta studentkulturelle og -frivillige initiativ tilknyttet institusjonen.
- 112 • Studentene skal lyttes til i saker som angår studentkulturen og -frivilligheten.
- 113 • Utdanningsinstitusjonene har, i samarbeid med studentdemokratiet, ansvar for at
114 studentforeningene ved studiestedet har et felles kontaktpunkt.
- 115 • Institusjonene skal kunne veilede studentforeninger til ressurser som er
116 tilgjengelige og nyttige for drift og aktivitet.

117 SAMSKIPNADEN

118 Samskipnaden har et særskilt ansvar for å se studentkulturen og -frivilligheten i Oslo og
119 Akershus i sammenheng.

120 SiO Foreninger skal være en aktør som bidrar til kompetanseheving og tilrettelegger for
121 sunn drift i studentforeninger. Det er derfor viktig at studentene får den kompetansen
122 og opplæringen som muliggjør frivillighet og senker terskelen for å engasjere seg. SiO
123 Foreninger må ha kompetanse til å rådgi foreninger i alle størrelsesordener og i alle faser
124 av organisasjonsutviklingen. Det bør kontinuerlig vurderes hvilke nye kurs som kan tilbys,
125 og om det er kurs som bør fjernes eller endres. Kursmateriell og maler bør være
126 tilgjengelig på nett.

127 Alle SiOs institusjoner og foreninger skal ha kjennskap til SiO Foreninger og deres tilbud,
128 uavhengig av lærested.

129 SiO må være med å legge til rette for at studentene får informasjon om kulturtilbud rettet
130 mot studenter i sitt område, for eksempel via sine egne kommunikasjonskanaler. Det har
131 tidligere eksistert en arrangementskalender der alle SiO-registrerte foreninger kunne
132 legge inn arrangementer. Om mulig bør denne relanseres.

133 Det er positivt at SiO arrangerer egne kulturtilbud for studenter, men der det er
134 hensiktsmessig bør de gjøre dette i samarbeid med relevante studentforeninger.

135 Velferdstinget mener derfor at:

- 136 • Samskipnaden har et særskilt ansvar for å se studentkulturen og -frivilligheten i
137 Oslo og Akershus i sammenheng.
- 138 • SiO Foreningers tilbud skal være kjent for alle SiOs institusjoner og foreninger
139 uavhengig av lærested.
- 140 • SiO må være med å legge til rette for at studentene får informasjon om
141 kulturtilbud rettet mot studenter i sitt område.
- 142 • SiO bør samarbeide med relevante studentforeninger der det er mulig, når de
143 lager egne kulturelle arrangementer for studenter.